

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/49/2023
Identifikačné číslo spisu:	8321010082
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8321010082.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného A. K., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 27. februára 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného A. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. novembra 2022, sp. zn. 4To/32/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného A. K. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Humenné (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 12. mája 2022, sp. zn. 1T/12/2021, bol obvinený A. K. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- po tom, čo 15. novembra 2019 sa na internú ambulanciu Nemocnice M., s.r.o., dostavil pre bolesti na hrudníku W. Z., narodený XX. V. XXXX, kde bol prvotne vyšetrení službukonajúcim lekárom A. K., ktorý po nesprávnom vyhodnotení hodnoty kardiospecifického enzýmu Troponínu z krvi odobratej W. Z. tohto poslal do domáceho liečenia, pričom 16. novembra 2019 došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu, a tak bol vozidlom rýchlej zdravotnej pomoci prevezený do nemocnice v M. a v čase o 22.40 hodiny na Oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny v dôsledku nesprávneho spôsobu liečby ochorenia srdca 15. novembra 2019, pri nedostatočne poskytnutej zdravotnej starostlivosti zo strany službukonajúceho lekára interného oddelenia Nemocnice M., s.r.o. A. K. došlo k úmrtiu W. Z., pričom bezprostrednou príčinou smrti bol akútny infarkt zadnej steny ľavej komory srdca, čím v dôsledku konania A. K. došlo k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 3 zákona číslo 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne; zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo

zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy a v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu 1 (jedného) roka.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd prvého stupňa uložil obvinenému aj trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zdravotníckeho povolania na pozícii lekár v zmysle § 27 ods. 1 písm. a) zákona číslo 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov na 4 (štyri) roky.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd odkázal poškodenú F. Z. s uplatneným nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 30. novembra 2022, sp. zn. 4To/32/2022, podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy označenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Veroniky Čižmárovej, advokátky, so sídlom v Michalovciach, Námestie osloboditeľov 1, vo svoj prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený vyjadril názor, že okresný súd rozhodol o jeho vine len na základe dôkazov vykonaných v jeho neprospech, pričom dôkazy vyznievajúce v jeho prospech ostali bez povšimnutia. Nepoprel, že v inkriminovanom čase došlo k situácii, že zle odčítal výsledky hladiny Troponínu, avšak odmietol, že by bol priamo zodpovedný za smrť poškodeného W. Z. (ďalej tiež „poškodený“). Skutkové zistenia súdu prvého stupňa obsiahnuté v takzvanej skutkovej vete jeho rozsudku považoval dovolateľ za zjavne rozporné so závermi znaleckého posudku MUDr. W. O., PhD., MBA a jeho výpoveďou prednesenou na hlavnom pojednávaní, kedy v podstate uviedol, že obvinený následok v podobe smrti poškodeného spôsobil nepriamo, avšak nedá sa povedať, že by jeho (obvineného) konanie malo byť dôvodom pre určenie, že priamo spôsobil spomínaný následok. V tejto súvislosti dovolateľ vyjadril názor, že znalci z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia súdneho lekárstva, MUDr. W. N. a MUDr. T. Q. pri vypracovaní znaleckého posudku prekročili rámec svojho odvetvia, keďže neboli oprávnení hodnotiť a posudzovať jeho postup pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, neboli teda oprávnení hodnotiť, či z jeho strany došlo k zanedbaniu zdravotnej starostlivosti, pričom súd prvého stupňa jeho (obvineného) vinu založil hlavne práve na tomto znaleckom posudku. Zároveň namietal, že ani jeden zo znalcov, ktorí boli do konania pribratí, sa jednoznačne nevyjadril, či by W. Z. prežil, ak by bol 15. novembra 2019 hospitalizovaný, konštatovali len, že pravdepodobnosť úmrtia by bola nižšia, navyše znalci sa na príčine smrti nezhodli, keďže znalci z odvetvia súdneho lekárstva ako príčinu smrti konštatovali akútny infarkt zadnej steny ľavej komory srdca, avšak znalec z odvetvia kardiológie ako príčinu smrti uviedol zadusenie, teda kardiorespiračné zlyhanie práve v dôsledku infarktu myokardu. Na tomto podklade potom dospel dovolateľ k záveru, že oba tieto znalecké posudky vykazujú nezrovnalosti, rozpornosti, a na ich odstránenie mal okresný súd pribrať znalecký ústav. Poukazujúc na výpoveď znalca MUDr. O. obvinený namietal, že v čase 15. a 16. novembra 2019, kedy poškodenému poskytoval lekársku starostlivosť, už bol poškodený po prekonaní infarktu myokardu, napriek tomu súdy nižšieho stupňa považovali za preukázanú príčinnú súvislosť medzi jeho konaním a smrťou poškodeného. V tejto súvislosti obvinený namietal, že príčinná súvislosť medzi liečebným postupom, ktorý nebol lege artis a škodou na zdraví pacienta musí byť zistená na 100 %, avšak okresný súd pri posudzovaní príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním obvineného a

následkom aplikoval len pravdepodobnosť, pričom v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa, podľa názoru obvineného, chýbajú jeho (okresného súdu) vlastné úvahy, ako sa on sám vysporiadal so závermi znalcov. Poukazujúc opätovne na výpoveď znalca MUDr. O., ktorý ako nesprávny, teda non lege artis postup vyhodnotil aj omeškanie intubácie a podpornej pľúcnej ventilácie u pacienta, ktorý bez týchto opatrení nebol schopný transportu na oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny s tým, že významný nedostatok v poskytovaní zdravotnej starostlivosti v nemocnici M. predstavovalo aj nedostatočné personálne obsadenie služieb na internom oddelení, vyjadril obvinený názor, že nebolo možné preukázať kauzálnu súvislosť medzi stavom, ktorý spôsobil úmrtie poškodeného alebo príčinami v dôsledku, ktorých vznikol uvedený stav a poskytnutou zdravotnou starostlivosťou poškodenému, avšak súd prvého stupňa tieto skutočnosti v odôvodnení svojho rozhodnutia neuvádza a nezmiňuje sa o nich. Nezákonnosť postupu okresného súdu videl obvinený v tom, že súd prvého stupňa odmietol vykonať výsluch svedkov navrhovaných obhajobou, a to MUDr. F., V. X., W. Z., Bc. V. J., V. B. a MUDr. X. Z., pričom ani len nečítal zápisnice o ich výsluchu dôvodiac, že výpovede týchto svedkov nemohli ovplyvniť skutkový stav nevyhnutný pre rozhodnutie súdu, čo dovolateľ považoval len za hypotetický záver z jeho strany s tým, že okresný súd, podľa názoru obvineného, v písomnom odôvodnení svojho rozsudku neuviedol, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení jednotlivých dôkazov, ako sa vyrovnal s obhajobou a akými právnymi úvahami sa spravoval v otázke viny a trestu, čo ho viedlo k uloženiu druhu a výmery trestu, a to predovšetkým, pokiaľ ide o samotný trest zákazu činnosti uložený v prísnej výmere štyroch rokov. Vyjadril názor, že z doteraz vykonaných dôkazov je zrejmé, že obžaloba sa nepodarilo preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním dovolateľa a smrťou poškodeného, na čo poukázal aj znalec MUDr. W. O., preto bolo potrebné, podľa názoru obvineného, postupovať v súlade so zásadou „v pochybnostiach v prospech obvineného“. Vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolateľ namietal, že krajský súd k jeho odvolacím námietkam len formálne a nekriticky prebral úvahy okresného súdu rozvedené v jeho rozsudku. S poukazom na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva zaoberajúce sa náležitým odôvodnením rozhodnutí súdov namietal nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, vyčítal mu, že svoje závery oprel predovšetkým o výpoveď poškodenej Z. a zopakujúc svoje výhrady voči vykonanému znaleckému dokazovaniu vyjadril názor, že v prejednávanej veci nebol produkovaný ani jediný dôkaz o tom, že svojím konaním spôsobil smrť W. Z.. Aj keď pripustil, že pri poskytovaní starostlivosti poškodenému nepostupoval lege artis, v prejednávanej veci nebolo nepochybne, podľa jeho názoru, preukázané, že toto jeho konanie, respektíve nekonanie malo rozhodujúci vplyv na následok, teda smrť poškodeného. Vyčítal krajskému súdu, že odobril postup okresného súdu, ktorý nevyhovel jeho návrhom na doplnenie dokazovania výsluchom vyššie uvedených svedkov namietajúc, že ani svedkyne B. a J. neboli pri žalovanom skutku prítomné, napriek tomu ich okresný súd vypočul a obsah ich výsluchu je uvedený v rozhodnutí odvolacieho súdu, pritom, podľa názoru obvineného, bolo potrebné vykonať aspoň výsluch svedkov X. a Z., členov rýchlej zdravotnej pomoci, ktorí boli pri pacientovi 16. novembra 2019, kedy došlo k jeho úmrtiu. Vyjadril nesúhlas s názorom krajského súdu, že posúdenie príčinnej súvislosti medzi konaním obvineného a následkom je otázkou právnou, dospejúc k záveru, že ide o otázku medicínsku, ktorej zhodnotenie patrí znalci z príslušného medicínskeho odvetvia, nesúhlasil taktiež s názorom krajského súdu, že posúdenie otázky, či znalec MUDr. N. (z odvetvia súdneho lekárstva) je oprávnený hodnotiť správnosť poskytnutia zdravotnej starostlivosti W. Z. prislúcha súdu a dospel k záveru, že posúdenie tejto skutočnosti patrí znalci v konkrétnom medicínskom odbore, respektíve znaleckému ústavu. Vyčítal odvolaciemu súdu, že v záveroch znalcov o príčine úmrtia videl zhodu a v dôsledku toho dospel k nesprávnemu záveru, že rozpory v znaleckých posudkoch nie je potrebné vyriešiť pribratím znaleckého ústavu. Ďalej krajskému súdu vyčítal že, podľa názoru obvineného, bagatelizoval celkový zdravotný stav poškodeného a nevzal do úvahy závery znalca MUDr. O. v tom smere, že v osobe poškodeného išlo o vysoko rizikového pacienta, ktorý sa liečil na vysoký krvný tlak, avšak svojmu zdravotnému stavu nevenoval náležitú pozornosť, pritom on (obvinený) poškodenému navrhoval ostať v nemocnici na pozorovaní do rána, čomu však odvolací súd neuveril, keďže jeho (poškodeného) manželka túto skutočnosť poprela, avšak sama vo svojej výpovedi uviedla, že pri vyšetrení prítomná nebola, keďže išla na nákup do Tesca a nezohľadnil ani tú skutočnosť, že v jeho (obvineného) osobe ide o neatestovaného lekára dospejúc k záveru, že táto skutočnosť ho ako lekára nezbavuje povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 4 ods. 3 zákona číslo 576/2004 Z. z. V tejto súvislosti poukazujúc na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho

súdu pre ľudské práva, na obsah ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku, § 168 ods. 1 Trestného poriadku, na zásadu voľného hodnotenia dôkazov a nevyhnutnosť dostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, vyjadril dovolaateľ názor, že súdy nižšieho stupňa založili svoje závery na hypotetických úvahách, čím, podľa jeho názoru, došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom a práva na spravodlivý súd.

S poukazom na vyššie uvedené, obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom rozhodol tak, že

podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vysloví, že uznesením Krajského súdu v Prešove z 30. novembra 2022, sp. zn. 4To/32/2022 a rovnako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v neprospech obvineného, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove z 30. novembra 2022, sp. zn. 4To/32/2022 a rozsudok Okresného súdu Humenné z 12. mája 2022, sp. zn. 1T/12/2021 a ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo, stratili podklad,

podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikáže súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejedal a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolaateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inšanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a následne aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Porušenie práva na obhajobu je

síce dôvodom pre podanie dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], avšak zákon (teda Trestný poriadok) pre uplatnenie takéhoto dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé aj bezvýznamné porušenie tohto práva zakladá vyššie označený dovolací dôvod).

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011.

Naplnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu [v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] videl obvinený okrem iného v tom, že boli odmietnuté jeho návrhy na doplnenie dokazovania vo vyššie naznačenom smere.

K týmto námietkam obvineného je však potrebné uviesť, že za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, respektíve uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011).

Súd vykonávajúci dokazovanie teda návrhmi strán ani ich názormi, čo do rozsahu dokazovania, nie je viazaný. Je výlučne na zvážení súdu, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam, a vykonanie ktorého naopak, nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila („argumenta ponderantur, non numerantur“). Súd je však povinný s návrhmi strán v konaní, čo do rozsahu dokazovania, sa vysporiadať (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 5Tdo/54/2019, 4Tdo/34/2018).

Vychádzajúc z ustanovenia § 272 ods. 3 Trestného poriadku je obvinený síce v rámci práva na obhajobu oprávnený navrhovať dôkazy a určitý dôkaz aj sám zabezpečiť, je ale na úvahe orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktoré z dôkazov vykoná, respektíve zabezpečí. V rámci práva na obhajobu, v konaní pred súdom je povinnosťou súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 116/2014).

Okresný súd, ako to plynie z jeho rozhodnutia (strana 8, posledný odsek, strana 9, prvý odsek), podľa § 277 ods. 2 Trestného poriadku odmietol ako nedôvodné návrhy obhajoby na doplnenie dokazovania výsluchmi svedkov vo vyššie uvedenom rozsahu dôvodiť, že výpovede týchto svedkov nemohli ovplyvniť skutkový stav nevyhnutný pre rozhodnutie súdu. S takýmto postupom súdu prvého stupňa sa odvolací súd stotožnil konštatujúc, že rozsah vo veci vykonaných dôkazov považoval za dostatočný pre rozhodnutie a doplniac, že MUDr. Z. robil rozpis služieb [čo súvis s prejednávanej skutkom nemá s tým, že poddimenzovanosť personálneho obsadenia služieb nezbavuje obvineného jeho zodpovednosti, o to viac, že túto skutočnosť nenamietal (strana 10, odsek 2 rozhodnutia krajského súdu)], svedkyňa J. robila rozbor krvi, pričom laboratórne výsledky neboli nijakým spôsobom spochybňované a ostatní svedkovia pri predmetnom skutku neboli prítomní (teda jeho priebeh nemohli bližšie objasniť). Pokiaľ bolo v tejto súvislosti obvineným namietané, že priamo pri skutku neboli prítomné ani svedkyne MUDr. B. a J., napriek tomu boli v konaní pred súdom vypočuté a odvolací súd obsahom ich výpovedí dôvodil, k tomu je potrebné uviesť, že z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu (strana 5, odseky 4 a 5) je

zrejme, z akého dôvodu na ne odvolací súd poukazuje, keďže MUDr. B. krátko pred smrťou poškodeného s obvineným rozprávala, ktorý (obvinený) prišiel s poškodeným, vyjadroval sa k jeho zdravotnému stavu a taktiež aj ku skutočnosti, že ho deň predtým (teda v deň skutku) ošetroval, teda aj keď dotknutá svedkyňa sa priamo prejednávaneho skutku nezúčastnila, každopádne disponovala síce informáciami z počutia, no od samotného obvineného a obdobne tak aj keď sa svedkyňa J. skutku priamo nezúčastnila, vysvetľovala akým spôsobom sa zobrazujú najaktuálnejšie laboratórne výsledky v počítačovom informačnom systéme, čo prispelo k objasneniu, ako došlo k pochybeniu na strane obvineného (ktorý si nevšimol najaktuálnejšie laboratórne výsledky, ale vychádzal z výsledkov starých).

Z vyššie uvedeného, ako aj celej koncepcie odôvodnení rozhodnutí okresného a krajského súdu plynie, že súdy nižšieho stupňa odmietli vykonať doplnenie dokazovania navrhované dovolateľom, pretože išlo o nedôvodné návrhy smerujúce k preukázaniu okolností nepodstatných pre rozhodnutie, ako aj okolností, ktoré bolo možné zistiť inými už skôr navrhnutými a vykonanými dôkazmi.

Z uvedeného je teda zrejme, že súdy nižšieho stupňa sa dôkaznými návrhmi obvineného zaoberali, procesne na ne reagovali a v dôvodoch svojich rozhodnutí vysvetlili, prečo im nevyhoveli, pričom tento obsah a rozsah vlastnej úvahy súdov nižšieho stupňa o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, ktorú nie je možné považovať za svojvoľnú, či arbitrárnú, dovolací súd v rámci dovolacieho konania, nie je oprávnený preskúmať, pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom podľa § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku, podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (primerane už spomínané rozhodnutie publikované pod číslom R 7/2011).

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinený dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenaplnil.

Pokiaľ obvinený namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, k tomu sa žiada v prvom rade uviesť, že podľa § 371 ods. 7 Trestného poriadku dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné, preto námietky dovolateľa v tom smere, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa nie sú, podľa jeho názoru, náležite odôvodnené v zásade žiaden dovolací dôvod nenapĺňajú.

Na strane druhej je potrebné obvinenému prisvedčiť, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 209/04, IV. ÚS 350/2014, II. ÚS 449/2015, IV. ÚS 115/2003, II. ÚS 76/2007, I. ÚS 241/2007).

Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, III. ÚS 155/2018).

Zhrnúc vyššie uvedené, právo obvineného na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a

zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda nemožno chápať ako právo absolútne. Všeobecný súd nemusí v odôvodnení rozhodnutia dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi.

V prejednávanej veci, podľa názoru najvyššieho súdu, okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia doplnených o argumentáciu krajského súdu [odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (primerane napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/2005, III. ÚS 17/2018)] dostatočným spôsobom, ktorý nie je možné považovať za svojvoľný, či arbitrárny, uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako sa vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovел návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu, vrátane trestu zákazu činnosti.

Vychádzajúc z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu nie je možné konštatovať, že by odvolací súd oprel svoje rozhodnutie len o výpoveď svedkyne poškodenej Z., ako to obvinený naznačil v ním podanom dovolaní. Z argumentácie krajského súdu (najmä strana 5 a 6 jeho uznesenia) plynie, že odvolací súd oprel svoje rozhodnutie o súhrn dôkazov tvorený výpoveďami poškodenej Z., svedkýň MUDr. L., MUDr. B., J., závermi znaleckého dokazovania realizovaného MUDr. O. a MUDr. N., ale aj výpoveďou samotného obvineného.

Ani týmito skutočnosťami preto obvineným dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zjavne nenaplnil.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda situácia, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

Naposledy citované ustanovenie teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

Dovolací súd teda hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, a ktorý je vymedzený v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozsudku, zodpovedá znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, pod ktorú bol napadnutým rozsudkom podradený.

Dovolať bol v úvode označeným rozsudkom okresného súdu uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona. S takto ustáleným právnym posúdením zisteného skutku sa krajský súd, ako to vyplýva z jeho v úvode označeného rozsudku, bez výhrad stotožnil.

Prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. h) Trestného zákona sa dopustí ten kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť a uvedený čin spácha závažnejším spôsobom konania, a to porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, uloženej mu podľa zákona.

Z obsahu skutku tak, ako ho súd prvého stupňa ustálil a pojal do takzvanej skutkovej vety svojho rozsudku, a s ktorým sa krajský súd bezo zmeny stotožnil, v podstate (zjednodušene povedané) plyní, že obvinený nesprávne vyhodnotiac 15. novembra 2019 hodnoty kardiošpecifického enzýmu v krvi poškodeného zvolil nesprávny spôsob liečby ochorenia jeho srdca tým, že ho poslal do domáceho liečenia, kde 16. novembra 2019 došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu a po prevoze do nemocnice k jeho úmrtiu, pričom bezprostrednou príčinou jeho smrti bol akútny infarkt zadnej steny ľavej komory srdca, hoci obvinený je povinný v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona číslo 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti poskytovať zdravotnú starostlivosť správne, teda vykonať všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia jej zdravotného stavu zohľadniac súčasné poznatky lekárskej vedy a použijúc štandardné postupy.

Z uvedeného je teda zrejmé, že obvinený porušil svoju povinnosť stanovenú zákonom poskytovať zdravotnú starostlivosť správne tým, že nesprávne určil chorobu a nezabezpečil včasnú a účinnú liečbu poškodenému v dôsledku čoho poškodený zomrel, čím nepochybne vyššie uvedený prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. h) Trestného zákona spáchal.

Súdy nižšieho stupňa preto ustálený skutok, ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd vychádzajúc z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), časť vety za bodkočiarkou, Trestného poriadku nemôže skúmať a ani meniť, správne právne kvalifikovali.

Námietka, že príčina smrti nebola na podklade vykonaného znaleckého dokazovania správne určená, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [ale ani podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] zjavne nenapĺňa, pretože ide o námietku skutkového charakteru, ktorá je z dovolacieho prieskumu vylúčená, keďže v dovolacom konaní, ako to už bolo niekoľkokrát zopakované, správnosť a úplnosť skutkového stavu, dovolací súd nesmie skúmať a ani meniť, pritom krajský súd dostatočným, zrozumiteľným a logickým spôsobom vysvetlil (strana 8, odsek 4, strana 9 odsek 1) svoje úvahy vedúce ho k záveru o príčine úmrtia poškodeného a nepotrebnosti pribratia do konania ďalšieho znalca prípadne znaleckej organizácie dospejúc v podstate k záveru, že znalec z odvetvia kardiológie „len" bližšie, detailnejšie rozviedol príčinu smrti poškodeného oproti záverom znalcov z odvetvia súdneho lekárstva, ktoré nie je možné považovať za svojvoľné, či arbitrárne.

Rovnako tak námietkou skutkového charakteru jej aj nespokojnosť obvineného s nepoužitím zásady „v pochybnostiach v prospech obvineného". Aplikácia uvedenej zásady totiž prichádza do úvahy pri hodnotení vykonaných dôkazov, avšak, ako to už bolo vyššie uvedené, námietky týkajúce sa hodnotenia dôkazov sú námietkami skutkového charakteru, ktoré sú z dovolacieho prieskumu, ako zo už bolo niekoľkokrát konštatované, vyňaté s ohľadom na znenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), časť vety za

bodkočiarkou, Trestného poriadku (správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť).

Pokiaľ obvinený namietal, že znalci z odvetvia súdneho lekárstva nie sú príslušní na posúdenie príčiny smrti u poškodeného a ani na posúdenie, či jeho postup bol „lege artis“ (v medicíne - v súlade so súčasnými poznatkami vedy), k tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že ak by skutočne znalecký posudok podali znalci z nie príliehavého znaleckého odvetvia, v takomto prípade by išlo o dôkaz vykonaný v rozpore so zákonom, čomu by zodpovedal dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, v zmysle ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom s tým, že aj keď obvinený svoje námietky pod tento dovolací dôvod nepodradil vychádzajúc z ustanovenia § 374 ods. 1 Trestného poriadku je úlohou obvineného (kvalifikovane zastúpeného obhajcom), aby v podanom dovolaní vecne špecifikoval konkrétne chyby dovolaním napádaného rozhodnutia prípadne konania, ktoré mu predchádzalo, pričom je už vecou dovolacieho súdu, aby takto vecne špecifikované konkrétne chyby podradil pod príslušné ustanovenie § 371 Trestného poriadku a posúdil jeho ne/naplnenie (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania, teda k dokazovaniu. Týka sa predovšetkým vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá, teda ich vyhľadávanie a zabezpečovanie, lebo dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou, nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní tých dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 3Tdo/26/2017, 3Tdo/39/2019, 4Tdo/88/2015).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistenej porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov, tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 24/2020).

Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej rozhodovacej praxi však ako podklad pre záver o porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), skúma celkovú spravodlivosť procesu (primerane napríklad rozhodnutia ESLP vo veci Al-Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu z 15. decembra 2011, Schatschaschwili proti Nemecku z 15. decembra 2015, Ibrahim a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 13. septembra 2016, Simeonovi proti Bulharsku z 12. mája 2017, Murtazaliyeva proti Rusku z 18. decembra 2018 a ďalšie). Teda pre záver o porušení článku 6 Dohovoru z pohľadu práva na spravodlivý proces nestačí akékoľvek (nepodstatné, formálne) porušenie zákona pri vykonávaní akéhokoľvek dôkazu, ale musí ísť o porušenie podstatné, závažné, majúce zásadný materiálny dopad na práva obvineného, a to až do takej miery, že spôsobuje nespravodlivosť procesu ako celku.

V prejednávanej veci, ako to už bolo vyššie naznačené, boli podané dva znalecké posudky, a to tak z odvetvia súdneho lekárstva, ako aj kardiológie, navyše znalci z odvetvia súdneho lekárstva svoj postup konzultovali s profesorom MUDr. V. N., primárom a prednostom kardiologickej kliniky v B. [podľa § 16 ods. 6, prvá časť prvej vety, zákona číslo 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „zákon o znalcoch“) znalec je oprávnený pri vykonávaní úkonu znaleckej činnosti pribrať na posúdenie čiastkových otázok konzultanta z príslušného odboru], pričom znalci z oboch odvetví, teda aj kardiológie, sa zhodli na tom, že postup obvineného nebol „lege artis“, napokon túto skutočnosť obvinený ani nepopieral.

Preto aj keby sa snáď znalci z odvetvia súdneho lekárstva vyjadrovali aj k otázke, riešenie ktorej do ich odvetvia nepatrí, aj znalec v odvetví, ktoré jediné inak prichádza do úvahy na posúdenie správnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti obvineným, keďže poškodený trpel ochorením srdca, dospel k rovnakým záverom, preto ani prípadné takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa by nemalo žiaden zásadný materiálny dopad na práva a postavenie obvineného, preto by nespôsobovalo nespravodlivosť procesu ako celku a tým by ani nemohlo naplniť dovolací dôvod [v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku].

Napriek tomu, nad rámec uvedeného, pre úplnosť, najvyšší súd dodáva, že podľa Prílohy č. 2 k vyhláške Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky číslo 228/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon číslo 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Súdne lekárstvo predstavuje komplexné medicínske odvetvie, ktoré skúma a rieši problematiku pôsobenia vonkajšieho násilia na ľudský organizmus, a to u živých aj mŕtvych osôb, vrátane pôsobenia cudzorodých látok a škodlivín (drogy, liečivá, priemyselné škodliviny, iné vonkajšie faktory). Odvetvie vykonáva prehliadku mŕtveho tela na mieste činu, či nález telesných pozostatkov, prehliadky tela poškodenej osoby a podozrivej osoby. Odvetvie vykonáva pitvy nariadené podľa Trestného poriadku a pitvy podľa iných predpisov, a to pri náhlych a neočakávaných úmrtiach, pri násilných úmrtiach a úmrtiach s úrazovou anamnézou, pri dopravných a iných nehodách, pracovných úrazoch, samopoškodení, v prípadoch podozrenia z konania inej osoby, pri úmrtiach počas operačných výkonov (napríklad mors in tabula), pri diagnostických a terapeutických pochybeniach a invazívnych zákrokoch, ako aj v súvislosti s uvedenými výkonmi. Odvetvie sa zaoberá identifikáciou neznámych živých a mŕtvych osôb, ako aj skúmaním kostrových nálezov. Zahŕňa mikroskopické vyšetrenie nekroptického materiálu, interpretáciu toxikologických nálezov, osobitne a výhradne sa zaoberá posudzovaním opitosti a forenznou alkoholológiou, vrátane prepočtov koncentrácie alkoholu, vyšetrovaním krvi a posudzovaním krvných stôp. Odvetvie posudzuje mechanizmus vzniku zranení a známkov násilia na ľudskom organizme živých aj mŕtvych osôb pri úrazoch, nehodách, v prípadoch podozrenia na konanie inej osoby, hodnotí a posudzuje návrhy odškodnenia a Kardiológia predstavuje odvetvie zaoberajúce sa chorobami srdca, vrátane pomocných vyšetrení (elektrokardiografia, sonografia, echografia a podobne), infarktomyokardu, nádormi srdca a zápalovými stavmi (endokarditídy, myokarditídy, perikarditídy a podobne).

Ani v jednom prípade dotknutá vyhláška výslovne nestanovuje, ktorý znalec (z akého odvetvia) rieši otázku príčiny smrti a správnosti postupu v prípade, že zomrelý pacient trpel ochorením srdca. Z popisu činnosti jednotlivých znaleckých odvetví je však nepochybne zrejmé, že znalec z odboru súdneho lekárstva vykonáva pitvy aj pri úmrtiach pri diagnostických a terapeutických pochybeniach a pokiaľ by jeho úlohou nebolo aj zhodnotiť správnosť postupu ošetrojúceho lekára zomrelého pacienta, nemohol by dospieť k záveru, či je alebo nie je potrebné v tom-ktorom konkrétnom prípade pitvu vykonať, pričom jedným z účelom vykonania pitvy je určenie príčiny smrti. Odvetvie súdneho lekárstva je totiž, ako to vyplýva z jeho popisu, komplexným medicínskym odvetvím, ktoré sa prekrýva s rôznymi inými medicínskymi odvetviami. Je samozrejme nepochybne zrejmé, že znalec z odvetvia súdneho lekárstva napriek uvedenému nemôže mať detailné vedomosti z každého medicínskeho odvetvia, preto, ako to už bolo vyššie uvedené, takýto znalec (z odvetvia súdneho lekárstva) môže určitú čiastkovú otázku, teda aj príčinu smrti a správnosť postupu lekára konzultovať s odborníkom priamo z dotknutého medicínskeho odvetvia, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci.

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinený zjavne ani dovolací dôvod vyplývajúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (ale ani žiaden iný) nenaplnil.

Obvinený ďalej vyčítal krajskému súdu, že otázku posúdenia príčinnej súvislosti medzi ne/konaním obvineného a následkom považoval za otázku právnu, pritom podľa názoru dovolateľa ide o otázku medicínsku.

V tejto súvislosti sa však žiada v prvom rade uviesť, že pokiaľ by išlo o otázku výlučne medicínsku (teda

skutkovú), bola by s ohľadom na už niekoľkokrát vyššie uvedené dôvody [§ 371 ods. 1 písm. i), text za bodkočiarkou, Trestného poriadku, v zmysle, ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť, a z ktorého plyní, že predmetom dovolacieho konania sú len zásadné otázky právneho charakteru, nie skutkové] z dovolacieho prieskumu vylúčená.

V trestnoprávnom ponímaní však príčinný vzťah spojuje konanie s následkom, pričom v tomto vzťahu je treba izolovať konanie v trestnoprávnom zmysle, trestnoprávnu príčinu a trestnoprávny následok.

Zistenie a ustálenie konania v trestnoprávnom zmysle, trestnoprávnej príčiny a trestnoprávneho následku je otázkou skutkovou. Posúdenie však, či medzi konaním v trestnoprávnom zmysle a trestnoprávnym následkom (s ohľadom na zistenú trestnoprávnu príčinu) je v príčinnej súvislosti, je otázkou právnou s tým, že podľa dlhodobu ustálenej súdnej praxe vývoj príčinnej súvislosti musí byť pokrytý zavinením aspoň v hrubých rysoch (primerane R 69/1953, R 20/1981, R 21/1981), príčinná súvislosť medzi konaním páchatel'a a následkom sa neprerušuje, pokiaľ ku konaniu páchatel'a pristúpila ďalšia skutočnosť, ktorá spolupôsobí pri vzniku následku (primerane R 37/1975), pri nedbanlivosti je potrebné, aby si páchatel' aspoň mal a mohol predstaviť, že sa takto príčinný vzťah môže rozvinúť, príčinou nejakého následku je každá okolnosť, ktorá buď ako samostatná, alebo v spojení s inou okolnosťou následok spôsobila; páchatel' teda spôsobí zakázaný škodlivý následok v zmysle Trestného zákona aj vtedy, ak jeho konanie alebo opomenutie je v reťazi príčin takou zložkou, bez ktorej by k následku buď vôbec nedošlo, alebo by sa nebezpečenstvo následku aspoň znížilo (primerane R 354/1942), príčinná súvislosť je daná taktiež vtedy, keď vedľa konania páchatel'a spôsobila smrť iného i ďalšia príčina, pričom je nerozhodné, či každá z týchto príčin bola inak spôsobilá privodiť smrť sama osebe alebo mohla tento následok privodiť len vo vzájomnom spolupôsobení s druhou príčinou (primerane R 47/1970 - II), pokiaľ pri vzniku následku spolupôsobilo viac príčin (napríklad konanie obvineného a poškodeného), je treba hodnotiť každú príčinu čo do jej významu pre vznik následku zvlášť a určiť jej dôležitosť pre následok, ktorý z konania obvineného nastal; konanie obvineného, aj keď je len jedným článkom reťaze príčin, ktoré spôsobili následok, je príčinou následku i vtedy, pokiaľ by následok nenastal bez ďalšieho konania tretej osoby (primerane R 72/1971), príčinný vzťah medzi konaním páchatel'a a následkom je zachovaná aj v prípade, ak dôjde pri liečbe poškodeného ku komplikáciám (primerane R 39/1980 - I), smrť poškodeného je v príčinnej súvislosti s konaním páchatel'a aj vtedy, pokiaľ nastalo v dôsledku zlyhania krvného obehu, ku ktorému došlo sčasti následkom úrazu zavineného páchatel'om, sčasti na podklade kornatenia tepien u staršieho človeka; trestná zodpovednosť páchatel'a za tento následok závisí od toho, či následok a príčinný priebeh k nemu vedúci sú pokryté páchatel'ovým zavinením alebo nie, pritom stačí, že si páchatel' mal a mohol takýto priebeh poúrazového procesu predstaviť, ale aspoň v hrubých rysoch, nie je treba, aby mu bol známy konkrétny zdravotný stav poškodeného (R 21/1981).

Obvinený namietal nesprávnosť právnej úvahy súdov nižšieho stupňa o príčinnej súvislosti medzi jeho konaním a spôsobeným následkom v prvom rade z dôvodu, že podľa jeho názoru nejde o právnu otázku, ale otázku skutkovú (medicínsku), pritom znalec MUDr. O. nedokázal s istotou existenciu príčinnej súvislosti z medicínskeho hľadiska potvrdiť a následne z dôvodu, že nezohľadnil aj ďalšie faktory, ktoré spolupôsobili pri vzniku následku (smrti poškodeného).

Ako to už bolo vyššie uvedené, posúdenie či medzi konaním v trestnoprávnom zmysle a trestnoprávnym následkom založených na skutkových zisteniach je príčinná súvislosť je otázkou právnou, pritom krajský súd v dôvodoch svojho rozhodnutia (strana 8 až 10) v zásade dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo dospel k záveru o príčinnej súvislosti medzi konaním obvineného a vzniknutým následkom (smrťou poškodeného). K tomu najvyšší súd už len dodáva, že námietky v tom smere, že v osobe obvineného išlo o neatestovaného lekára a že personálne obsadenie služieb na internom oddelení bolo poddimenzované, nie sú akceptovateľné už len z dôvodu, že neboli v priamej príčinnej súvislosti so spôsobeným následkom (navyše, ako dôvodí aj krajský súd, žiaden právny, či iný predpis a napokon obvinený to ani netvrdí, nebráni neatestovanému lekárovi služby vykonávať, preto táto skutočnosť ho nijakým spôsobom nezabavuje povinnosti zdravotnú starostlivosť poskytovať správne a pokiaľ obvinený dospel k záveru, že s ohľadom na túto skutočnosť nemá dostatočné teoretické alebo praktické

vedomosti, aby mohol službu vykonávať, jej výkon mal odmietnuť, čo neurobil a taktiež pokiaľ aj poddimenzovanosť personálneho obsadenia služieb mu bránila v riadnom poskytovaní zdravotnej starostlivosti, mal výkon služieb opäť odmietnuť, čo neurobil). Vychádzajúc zo skutkových zistení súdov nižšieho stupňa je ďalej zrejmé, že pri vzniku následku, okrem pochybenia obvineného (nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti z jeho strany poškodenému) na vzniku následku spolupôsobili aj ďalšie faktory, a to nesprávny postup lekárky MUDr. B. a skutočnosť, že ochorenie srdca, ktorým trpel poškodený nie je súčasnou medicínou vyliečiteľné, ale len liečiteľné, a preto aj pri poskytnutí adekvátnej (správnej) zdravotnej starostlivosti 3 až 4/5 (znalec uviedol oba údaje) percenta/percent takto chorých osôb zomiera, avšak ani jeden zo znalcov nehodnotil pochybenie MUDr. B. ako zásadné, ktoré by významnou mierou prispelo k smrti poškodeného, navyše, ako to už bolo uvedené, príčinná súvislosť je daná taktiež vtedy, keď vedľa konania páchatela spôsobila smrť iného i ďalšia príčina, pričom je nerozhodné, či každá z týchto príčin bola inak spôsobila privodiť smrť sama osebe alebo mohla tento následok privodiť len vo vzájomnom spolupôsobení s druhou príčinou, obdobne tak vyššie uvedené percento chorých osôb, ktoré napriek správne poskytnutej zdravotnej starostlivosti zomiera (3 až 4/5), je zanedbateľné, pritom znalec MUDr. W. O., PhD., MBA konštatoval, že správnym vyhodnotením výsledku laboratórneho vyšetrenia kardiospecifického enzýmu a hospitalizáciou poškodeného, by sa u neho významnou mierou zvýšila jeho šanca na prežitie. Z uvedeného je potom zrejmé, že najzásadnejšou a najpodstatnejšou príčinou, ktorá viedla k úmrtiu poškodeného, bola nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť zo strany obvineného, čo umožňuje konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi jeho konaním a spôsobeným následkom. Pokiaľ ešte obvinený namietal, že z vyjadrenia naposledy menovaného znalca plynie, že v prípade poškodeného išlo o infarkt myokardu, ktorý prebiehal už 3 až 5 dní, k tomu je potrebné ešte uviesť, že z výpovede znalca MUDr. W. N., ale aj MUDr. W. O. plynie, že laboratórne výsledky vyvolávali minimálne podozrenie, že v čase, keď obvinený poskytoval poškodenému zdravotnú starostlivosť, infarkt myokardu prebiehal a pokiaľ by obvinený tieto výsledky správne vyhodnotil, mohol poškodenému poskytnúť správnu zdravotnú starostlivosť (v prvom rade hospitalizovať ho). Ani zdravotný stav poškodeného a jeho postoj k nemu, o ktorom mal obvinený na podklade zdravotnej dokumentácie primeranú predstavu, znalci nehodnotili ako zásadnú príčinu, ktorá sa podieľala na jeho smrti. A trestnoprávnej zodpovednosti obvineného nijakým spôsobom nezbavuje ani jeho tvrdenie, že poškodenému predsa len navrhol v nemocnici zotrvať, keďže mu nevysvetlil, že jeho hospitalizácia je v záujme záchrany jeho života nevyhnutná, a zotrvanie v nemocnici ponechal na úvahe poškodeného, ktorý bez primeraného vysvetlenia nebol schopný správne sa rozhodnúť.

A už len záverom je potrebné ešte uviesť, že z vyjadrenia znalca MUDr. O. (strana 5, odsek 2 zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 14. marca 2022) je zrejmé, ako myslel svoje vyjadrenie, že obvinený smrť poškodeného priamo nespôsobil, ale nepriamo áno dôvodiac, že hladina troponinu sama osebe hypertenznú krízu a ani zlyhanie srdca nespôsobuje, preto konanie obvineného v podobe nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti považoval za nepriame.

Ani vyššie uvedenými námietkami preto obvinený dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku zjavne nenaplnil.

Vzhľadom na to, že obvinený A. K. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i), ale ani písm. g) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.